

**Plut, Dušan**

**KONCEPCE GLOBÁLNÍHO STANOVENÍ ENVIRONMENTÁLNÍCH LIMITŮ PRO MATERIÁLNÍ ČINNOSTI LIDSTVA**

Z důvodu rostoucí světové populace a zvyšující se spotřeby přírodních zdrojů na jednoho obyvatele překročily environmentální tlaky v mnoha případech již možnosti životního prostředí. Produkce a spotřeba budou muset být řešeny tak, aby neohrožovaly život podporující systém, tzn. bez erozního vlivu na základy životního prostředí, které je míněno i pro příští generace. Základním principem udržitelnosti životního prostředí je respektování dostupných přírodních zdrojů a stanovení přirozených samočisticích (neutralizačních a regeneračních) schopností životního prostředí. V popředí koncepcí vytvořených pro globální stanovení environmentálních limitů či udržitelné kapacity životního prostředí pro materiální činnosti současné civilizace stojí ekologická stopová analýza a koncepce environmentálního prostoru. Výsledky ukázaly nutnost radikálního snížení spotřeby přírodních zdrojů a environmentální zátěže v ekonomicky rozvinutých zemích.

**Hönsch, Fritz, W.**

**METODICKÁ VÝCHODISKA PRO HODNOCENÍ LOKALIT**

Článek se obrací na geografy, kteří se zabývají tematikou hodnocení lokalit a zajímají o srovnávání. Autor zprostředkuje své zkušenosti, které získal při průzkumu lokalit v devadesátých letech 20. století v německých velkoměstech. Středem pozornosti jsou nákladní nádraží, která ztrácejí svou funkci dopravního střediska. Cílem je jejich využití na kvalitativně vyšší úrovni. Hodnocení lokality je v textu prováděno ve třech krocích, které jsou spojeny s příklady. V prvním kroku hodnocení je v popředí poloha z hlediska hospodářského situování v národní nebo (západo)evropské souvislosti (makropoloha). V druhém kroku jsou zkoumány vyhlídky lokality v regionální souvislosti (mezolokalita). Souvislosti mezi makropolohou a regionálními konkurenčními podmínkami jsou znázorněny na příkladu jihoněmeckého velkoměsta Pforzheim. Třetí krok se vztahuje k mikrolokalitě. V této části autor sděluje své zkušenosti s prezentací a) vybraných hospodářsko a sociálně prostorových kvalit polohy jako situování/napojení, okolí, prostředí a služby, jakož i b) kvality půdy starých stanovišť. Tato stanoviště jsou po více než stoletém železničním provozu a průmyslovém užívání pravděpodobně znečištěna a představují riziko pro potenciální investory. Na tomto pozadí je provádění evidence těchto starých lokalit významným a odpovědným úkolem pro aplikovanou geografii.

**Sweeny Sandra, Ptáček, Pavel, Létal Aleš**

**INSTITUCIONÁLNÍ FRAGMENTACE JAKO PŘEKÁŽKA PRO UPLATŇOVÁNÍ PRINCIPŮ TRVALE UDRŽITELNÉHO VYUŽÍVÁNÍ PŮDY V NIVĚ ŘEKY MORAVY**

V článku se autoři zaměřují na mechanismy ovlivňující využívání krajiny v nivě řeky Moravy, především na její územní rozvoj. Na příkladu extrémních záplav z roku 1997 a jejich důsledků je demonstrována neefektivnost institucí odpovědných za územní plánování a ochranu přírody a krajiny. Hlavním cílem není popsat příčiny a důsledky záplav z roku 1997, jimž se v dostatečné míře věnuje odborná literatura, ale ukázat, jak navzdory rozsáhlému administrativnímu a právnímu aparátu přispívají institucionální roztržičnost a institucionální blokování k neefektivnosti tohoto systému. Na třech příkladech nových pozáplavových stavebních aktivit je dokumentováno zastaralé myšlení institucí odpovědných za územní plánování v nivě řeky Moravy.

**Kallabová, Eva**

**TRENDY V PROBLEMATICE PANELOVÝCH SÍDLIŠŤ S DŮRAZEM NA FILOZOFII JEJICH REGENERACE**

Příspěvek se věnuje dílčí části bytového fondu České republiky, kterou ovlivnila transformace zejména ekonomických podmínek po politických změnách v roce 1989. V souladu se zásadami nově formulované bytové politiky byla ukončena dosavadní komplexní bytová výstavba, která byla zaměřena na panelové domy, koncentrované do sídlišť. Jelikož se v panelových sídlištích objevily problémy nejružnějšího charakteru (sociálního, technického, dopravního a demografického), začínají k nim postupně obracet pozornost nejen specialisté. Hlavním cílem regenerace a humanizace těchto obytných čtvrtí je participace samotných obyvatel.

**Střítežská, Šárka**

**BIOGEOGRAFICKÁ CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ PROJEKTOVANÉ TRASY RYCHLOSTNÍ KOMUNIKACE R43 SEVERNĚ OD BRNA**

Biogeografická charakteristika území vychází z diplomové práce autorky, která se zabývala možnými důsledky výstavby projektované rychlostní komunikace R43 na biotu, respektive krajinu území na úseku z Brna – Bystřice do Lipůvky. Na základě srovnání potenciálního a aktuálního stavu biocenóz a vytyčení cenných segmentů krajiny byla posouzena kolize projektované trasy s územním systémem ekologické stability a možné ohrožení chráněných druhů rostlin a živočichů v oblasti výstavby komunikace, dále pak zhodnocena míra a účelnost tohoto zásahu do krajiny.

### **Michniak, Daniel**

#### **DOSTUPNOST OKRESNÍCH MĚST JAKO KRITERIUM PŘI TVORBĚ A HODNOCENÍ ÚZEMNĚ-SPRÁVNÍHO ČLENĚNÍ NA PŘÍKLADU BANSKOBYSTRICKÉHO KRAJE (SLOVENSKO)**

Cílem této studie je poukázat na možnosti uplatnění kritéria dostupnosti okresních měst při hodnocení existujícího nebo vytváření nového územně-správního členění na příkladu Banskobystrického kraje. Dostupnost okresních měst byla hodnocena pomocí šesti jednoduchých ukazatelů úrovně dostupnosti. Některé současné okresy jsou charakterizovány nepříznivou úrovní dostupnosti a proto byly navrženy změny územně-správního členění s cílem jejího zlepšení. Změny jsou rozděleny do třech skupin: relokace okresního města do jiného centra na základě průměrné vážené vzdálenosti, vytvoření nových okresů v rozsáhlejších oblastech špatné dostupnosti (ve vzdálenosti 30 km a víc od okresního města) a změny průběhu hranic jednotlivých okresů na základě proximity obcí k jednotlivým okresním městům. Následně byl posuzován vliv navrhovaných změn na úroveň dostupnosti okresních měst. Tato studie poukazuje na nutnost zohlednění kritéria dostupnosti při reformě územně-správního členění v mnohem větší míře, než při poslední reformě územně-správního členění na Slovensku v roce 1996.

### **Bednárik, Tomáš**

#### **DROGOVÁ ZÁVISLOST A KVALITA ŽIVOTA NA SLOVENSKU: GEOGRAFICKÉ ASPEKTY**

Obsahem příspěvku je pohled na drogovou závislost jako jeden z indikátorů kvality života. Drogová závislost na Slovensku akceleruje po politických změnách v roce 1989. Kritický vývoj v posledních letech podmínil četné diskuse o tomto problému. Problematika drogové závislosti je předmětem, který je v pozornosti řady vědních oborů (sociologie, medicína, kriminologie, psychologie a další), široké uplatnění má i na poli humánní geografie. Článek reflektuje geograficky relevantní výsledky výzkumu drogové závislosti na Slovensku. Poukazuje na výraznou prostorovou diferenciaci jejího výskytu a vymezuje areály nejvyšší koncentrace. Důraz je kladen také na hodnocení struktury drogově závislých dle vybraných znaků, což umožňuje identifikaci skupin obyvatelstva, které jsou tímhle problémem postihnuty v nejvyšší míře.

## **ZPRÁVY**

**Vaishar, Antonín:** 6. ČESKO-SLOVENSKÝ AKADEMICKÝ SEMINÁŘ Z EKONOMICKÉ GEOGRAFIE

**Martinec, Petr, Mikulík, Oldřich:** SEMINÁŘ O ŘEŠENÍ PROJEKTU "VLIV ÚTLUMU HLUBINNÉHO HORNICTVÍ NA DĚJE V LITOSFÉRE A V ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ"